

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказ ХНАДУ
від 31.12.2025 № 192

**Порядок
присвоєння професійних кваліфікацій
у Харківському національному автомобільно-дорожньому університеті**

1. Загальні положення

1.1. Порядок присвоєння професійних кваліфікацій у Харківському національному автомобільно-дорожньому університеті (далі - Порядок) є документом, що регламентує присвоєння професійних кваліфікацій здобувачам освіти Харківського національного автомобільно-дорожнього університету (далі - Університет).

1.2. Порядок розроблено на підставі законів України; постанов Кабінету Міністрів України (далі - КМУ); стандартів, рекомендацій, наказів, положень профільних органів та внутрішніх стандартів ХНАДУ:

- Закону України «Про освіту»;
- Закону України «Про вищу освіту»;
- Закону України від 23 квітня 2024 року № 3642-IX «Про внесення змін до деяких законів України щодо розвитку індивідуальних освітніх траєкторій та вдосконалення освітнього процесу»;
- Постанови КМУ «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій»;
- Постанови КМУ «Деякі питання присвоєння професійних кваліфікацій закладами вищої освіти в разі відсутності професійного стандарту»;
- Постанови КМУ «Про атестацію здобувачів ступеня фахової передвищої освіти та ступенів вищої освіти на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях у формі єдиного державного кваліфікаційного іспиту»;
- Положення про Реєстр кваліфікацій, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16 червня 2021 р. № 620 «Про затвердження Положення про Реєстр кваліфікацій»;
- Порядку визнання в Україні професійних кваліфікацій, здобутих в інших країнах, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 02 червня 2021 р. № 576 «Про затвердження Порядку визнання в Україні професійних кваліфікацій, здобутих в інших країнах»;
- Національного класифікатору України «Класифікатор професій ДК 003:2010», затвердженого наказом Держспоживстандарту України від 28 липня 2010 р. № 327 «Про затвердження, внесення зміни та скасування нормативних документів» (чинний з 01 листопада 2010 р., на заміну ДК 003:2005).

- Наказу МОН України від 15.05.2024 №686 «Про затвердження Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти»;
- Наказу МОН України від 27.02.2025 № 373 «Про затвердження Переліку спеціальностей на рівні вищої освіти, що передбачають доступ до професій, для яких запроваджено додаткове регулювання»;
- стандартів вищої освіти за спеціальностями;
- професійних стандартів;
- СТБНЗ 7.1-04:2025 «Організація освітнього процесу в Харківському національному автомобільно-дорожньому університеті»;
- СТБНЗ 81.1-01:2021 «Розробка, затвердження, моніторинг і перегляд освітніх програм»;
- СТБНЗ 52.1-03:2024 «Про організацію практики здобувачів Харківського національного автомобільно-дорожнього університету»;
- СТБНЗ 43.1-02:2017 «Екзаменаційна комісія. Порядок створення та організація роботи»;
- СТБНЗ 49.1-01:2016 «Положення про організацію контролю якості підготовки фахівців у ХНАДУ»;
- СТБНЗ 103.1-01:2023 «Кваліфікаційна робота здобувачів вищої освіти Харківського національного автомобільно-дорожнього університету»;
- інших нормативно-правових актів з питань освіти;

1.3. Основні терміни та їх визначення:

- Екзаменаційна комісія - комісія, що створюється для проведення атестації здобувачів вищої освіти.
- Освітня кваліфікація - визнана закладом освіти чи іншим уповноваженим суб'єктом освітньої діяльності та засвідчена відповідним документом про освіту сукупність встановлених стандартом освіти та здобутих особою результатів навчання (компетентностей).
- Професійна кваліфікація (повна професійна кваліфікація) - визнана або присвоєна/підтверджена суб'єктом, уповноваженим на це законодавством, та засвідчена відповідним документом стандартизована сукупність здобутих особою компетентностей та/або результатів навчання, що дає змогу здійснювати всі трудові функції, визначені відповідним професійним стандартом.
- Професійний стандарт - затверджені в установленому порядку вимоги до компетентностей працівників, що слугують основою для формування професійних кваліфікацій.

Інші терміни в цьому Порядку вживаються у значеннях, наведених у в Законах України «Про освіту», «Про вищу освіту», Порядку присвоєння професійних кваліфікацій закладами вищої освіти в разі відсутності професійного стандарту, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 25.10.2024 № 1223, Порядку присвоєння та підтвердження професійних кваліфікацій кваліфікаційними центрами, затвердженому

постановою Кабінету Міністрів України від 15.09.2021 № 956, СТБНЗ 7.1-04:2025 «Організація освітнього процесу в Харківському національному автомобільно-дорожньому університеті», та інших нормативно-правових актах у сфері освіти.

1.3 Університет відповідно до чинного законодавства може присвоювати освітні та професійні кваліфікації здобувачам освіти, які успішно пройшли передбачені законодавством процедури атестації після завершення навчання за відповідними освітньо-професійними програмами (далі - ОП) у разі, коли:

- відповідну професійну кваліфікацію визначено відповідними професійними стандартами, що введені в дію та внесені до відповідного реєстру Національного агентства кваліфікацій;

- освітня програма передбачає присвоєння здобувачам професійної кваліфікації.

1.4 У період до 1 січня 2030 року у разі відсутності професійного стандарту Університет присвоює професійні кваліфікації випускникам освітніх програм за погодженням з Національним агентством кваліфікацій у порядку, визначеному Порядком присвоєння професійних кваліфікацій закладами вищої освіти в разі відсутності професійного стандарту, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 25.10.2024 № 1223.

1.5 У разі коли Університет присвоює професійну кваліфікацію (професійні кваліфікації), вимоги до якої (яких) встановлено національним законодавством та/або міжнародним договором (міжнародними договорами), згоду на обов'язковість якого (яких) надано Верховною Радою України, заклад вищої освіти подає до Агентства інформаційну довідку.

2. Процедури присвоєння професійної кваліфікації

2.1 Присвоєння професійної кваліфікації Університетом можливе за наявності затвердженого професійного стандарту.

2.2 Присвоєння професійної кваліфікації Університетом у разі відсутності професійного стандарту здійснюється за погодженням із Національним агентством кваліфікацій у порядку, затвердженому Постановою Кабінету Міністрів України від 25 жовтня 2024 р. № 1223 «Деякі питання присвоєння професійних кваліфікацій закладами вищої освіти в разі відсутності професійного стандарту» (із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 1296 від 10.10.2025).

2.4 Присвоєння професійних кваліфікацій здобувачам вищої освіти здійснюється на підставі:

2.4.1 Виконання вимог освітньої програми, яка передбачає присвоєння професійних кваліфікацій:

- Виконання вимог відповідної освітньої програми, яка передбачає присвоєння професійних кваліфікацій, через досягнення результатів навчання, що відповідають компетентнісному профілю кваліфікацій, відповідно до професійних стандартів/ кваліфікаційних характеристик;

- Виконання вимог освітньої програми, щодо можливості присвоєння професійних кваліфікацій за результатами вивчення вибіркових освітніх компонент, які забезпечують формування компетентностей та результатів навчання визначених професійними стандартами кваліфікаційними характеристиками, за якою присвоюються професійні кваліфікації.

2.4.2 Успішного завершення практичної підготовки, обсяг якої відповідає вимогам Порядку.

2.4.3 Підтвердження мінімально необхідного рівня досягнення результатів навчання та успішної атестації.

2.5 Після успішного завершення теоретичної та практичної частин підготовки згідно з вимогами відповідної ОП, здобувач допускається до складання атестації.

2.6 Атестація здобувачів освіти здійснюється екзаменаційними комісіями (далі - ЕК), що створюються відповідно до СТБНЗ 43.1-02:2017 «Екзаменаційна комісія. Порядок створення та організація роботи».

2.7 Для проведення атестації здобувачів освіти в Університеті з кожної ОП, як правило, створюється окрема ЕК, до складу якої за згодою включаються представники територіальних/галузевих представницьких органів роботодавців, зокрема з Баз практики, із наданням їм переважного права голосу щодо ухвалення рішень про присвоєння професійної кваліфікації, незалежно від кількісного складу комісії.

2.8 Якщо атестація здобувачів освіти передбачає захист кваліфікаційної роботи, її тема попередньо погоджується з Базою практики.

2.9 Атестація вважається складеною, якщо здобувач набрав не менше ніж 60 відсотків від максимальної кількості балів. Максимальна сума балів, яку здобувач може набрати за результатами атестації, становить 100.

2.10 ЕК приймає рішення щодо присвоєння здобувачу професійної кваліфікації після успішного проходження атестації.

2.11. За результатами атестації здобувачу видається документ про освіту, в якому зазначається присвоєна професійна кваліфікація.

2.12. Рішення про присудження ступеня освіти та присвоєння відповідної кваліфікації, у тому числі й професійної, може бути скасовано Університетом у разі виявлення фактів порушення здобувачем освіти академічної доброчесності, зокрема фабрикації, фальсифікації тощо у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України

3. Вимоги до освітніх програм, за якими передбачено присвоєння професійних кваліфікацій

3.1. ОП розробляється та оформлюється відповідно до СТБНЗ 81.1-01:2021 «Розробка, затвердження, моніторинг і перегляд освітніх програм», та має включати складові, зазначені в статті 9¹ Закону України «Про вищу освіту», включно з процедурами присвоєння професійних кваліфікацій (у разі їх присвоєння), які зазначаються в освітній програмі.

3.2. Професійні кваліфікації присвоюються у разі, коли:

- ОП передбачає присвоєння професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій), що відповідають професійним назвам робіт, зазначеним у Національному класифікаторі “Класифікатор професій ДК 003:2010”, затверджені наказом Держстандарту від 28 липня 2010 р. № 327 (далі – КП), та міжнародній стандартній класифікації видів занять (International Standard Classification of Occupations-ISCO) та/або сформовані з урахуванням міжнародної стандартної класифікації видів занять (International Standard Classification of Occupations-ISCO) (за умови відсутності назви професійної кваліфікації в КП та наявності підтвердження від представників ринку праці щодо можливості працевлаштування зазначеною професійною кваліфікацією);

- ОП містить компетентності та результати навчання, що дають підстави для присвоєння професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій);

- ОП враховує вимоги затверджених професійних стандартів/відповідних кваліфікаційних характеристик (за наявності);

- ОП передбачає практичну підготовку обсягом не менше 6 кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи для присвоєння повної професійної кваліфікації і не менше 3 кредитів — для присвоєння часткової професійної кваліфікації;

- ОП передбачено процедуру атестації після завершення навчання за відповідними ОП, яка дає підстави для присвоєння професійної кваліфікації.

4. Практична підготовка та/або навчання на робочому місці

4.1. Практична підготовка здобувачів вищої освіти Університету регулюється СТБНЗ 52.1-03:2024 «Про організацію практики здобувачів Харківського національного автомобільно-дорожнього університету».

4.2. Практична підготовка здобувачів освіти Університету залежно від спеціальності та виду практики може здійснюватися у структурних підрозділах ХНАДУ, органах державної влади та місцевого самоврядування, закладах, організаціях, установах та підприємствах різних форм власності як в Україні, так і за її межами (далі - Базис практики), професійна діяльність яких відповідає спеціальностям (освітнім програмам) підготовки здобувачів вищої освіти в Університеті або спорідненим спеціальностям (освітнім програмам), а їх матеріально-технічне оснащення та кадровий склад спроможні забезпечити формування професійних компетентностей, передбачених ОП та програмою практики у повному обсязі.

4.3. Визначення Баз практики здійснюється навчальним відділом в особі начальника навчального відділу та керівника практики ХНАДУ – фахівця навчального відділу, за поданням кафедр університету, відповідальних за проведення практичної підготовки.

4.4. Забезпечення практичної підготовки Базами практики здійснюється на підставі укладених договорів.

4.5. Здобувачі освіти мають право самостійно за погодженням з кафедрою, яка організовує та проводить практику, запропонувати місце

проходження практики за умови наявності виробничих можливостей закладу для реалізації програми освітнього компоненту з обов'язковим укладенням договору.

4.6. Програма практичної підготовки, яка включає обсяг, перелік практичних компетентностей і програмних результатів навчання, що мають бути здобуті під час проходження практичної підготовки для можливості подальшого присвоєння здобувачу професійної кваліфікації, погоджується з Basis практики.

4.7. Для належної організації практичної підготовки та взаємодії із Basis практики, супроводу виконання індивідуального завдання наказом ректора призначаються керівники практичної підготовки з числа науково-педагогічних працівників відповідних кафедр Університету, а наказом керівника Basis практики - керівники практичної підготовки.

4.8. Здобувачі освіти та керівники практичної підготовки від Університету та Basis практики проводять регулярні зустрічі для отримання зворотного зв'язку щодо результативності процесу практичного навчання, а також негайно інформують одне одного про невиконання програми практичної підготовки з будь-яких причин.

4.9. Після закінчення терміну практики здобувачі освіти звітують про виконання програми практики та індивідуального завдання.

4.10. Формою звітності здобувачів освіти про проходження практичної підготовки у відповідності до програми освітнього компонента у ХНАДУ є звіт, щоденник практики та виконане індивідуальне завдання.

4.11. Оцінювання практичної підготовки проводиться відповідно до СТБНЗ-90.1-02:2023 «Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти».

5. Процедура апеляції

5.1. Якщо здобувач освіти не згоден з рішенням ЕК щодо присвоєння професійної кваліфікації, він має право на оскарження процедури проведення або результатів атестації (апеляцію) протягом 7 робочих днів з дати проведення атестації. Скарги розглядає ЕК в присутності здобувача шляхом перегляду процедури проведення атестації.

5.2. Предметом оскарження може бути:

- порушення процедури проведення атестації, що може вплинути на об'єктивність результатів атестації;
- результати атестації.

6. Прикінцеві положення

6.1. Всі зміни та доповнення до даного Порядку вносяться відповідно до рішення Вченої ради, шляхом видання наказу ректора Університету про внесення змін та доповнень або підготовку (розробку) нової редакції Порядку.

6.2. З моменту затвердження в установленому порядку нової редакції Порядку про присвоєння професійних кваліфікацій у Харківському

національному автомобільно-дорожньому університеті, попередній Порядок втрачає чинність.

6.3. Контроль за виконанням Порядку здійснюють посадові особи Університету в межах своїх повноважень, що встановлені посадовими інструкціями.